Anul I. Nr. 34. PREȚUL 10 PF. Duminica 11 Octombrie 1942

Glasul Nistrului

Redactor I. M. Minculescu—Voia | Gazeta Moldovenilor dintre Nistru si Bug | Tiraspol

Eroismul românesc

de N. A. CONSTANTINESCU

Războiul sfânt, care se sfășoară astăzi sub ochii ştri pentru apărarea Cru- Mântuitorului nostru sus Hristos a întărit și ai mult anumite stări de pt. Astfel, cunoscută era ai dinainte vitejia fără amân a ostașului român, r acest războiu a prile- it, atât prietenilor cât ai ales dușmanilor Neamu- nostru o mai adâncă noaștere a calităților zboinice cu care poporul mân este din belșug ruit de Dumnezeu.

Dar, acestea nu sunt ruri de moment, ci sunt scute în sufletul oricărui mân, fiind o binecuvântată ștenire dela strămoșii ștri Daco-Romani.

Vitejiile acestea sunt mul- dealungul văgașului isto- i noastre. Deasemenea, cântecul popular, mărtu- de-acestea găsim la ori pas. Dar, înainte de a ege mărturiile cântecu- popular, datorim o lă- rire. Printre vecinii săi, mânul s'a făcut cunoscut a firea lui pașnică, plină omenie, care se opune ieției ofensive a războiu- de meserie; aceasta în- nu l-a împiedicat de a edi că știe să răspun- așa cum se cuvine de e ori nevoia sau onoarea erea să o facă.

e un vechi steag mol- enesc, dela Ieremia Mo- aflat la muzeul din zda, aflăm scris deviza earsă a mândriei romă- i de totdeauna; în trei inte se lămurește în- ga taină a sufletului ru: „Vitejia direaptă să iască!" Căci un lucru e limpede din paginile riei: în toate timpurile, rul român a știut nu- pentru sfânta dreptate u metode drepte să-și e moșia și libertatea. nai această conștiință ează trăsătura funda- tală a eroismului din ecul popular: din basm, baladă sau colind.

trebat, la începutul i, de adversarul său:

Urmare în pag. 2-a.

CHEMARE

Invăluit în mantia'nserării
Privesc pe apa Nistrului la vale;
Și-aidoma zăresc oștiri în zale,
Trecând prin vad spre fundul depărtării...
Pe cai sirepi cu-armuri medievale,
Infruntă stepa cruntă și barbară,
De foc și fum văzduhul se'nfioară
Și dușmanii cei cruzi tot cad în cale.
Se prăbușește hoarda cea tătară,
Cad Rușii mari, Kalmucii și Chirkizi,
Se clatină pământul de foc și pară...
Pe câmpul de bătaie rămâne trist,
Incătușat de-a morții grea povară,
Ostașul crucii, ce-a'nvins pe Anticrist.

E. Constantinescu.

M. S. Regele MIHAI I.

NISTRU

Bătrâne Nistru, ești al nostru iară,
Și unde ta e astăzi mai vioaie.
Tu norocos prieten în războaie,
Ce voevozii noștri le purtară
Dar măreția ta azi mă înfioară
Când unda-ți spumegândă bate'n maluri
Și strigă de s'aude'n văi și dealuri
„Să nu mai fie nici picior de fiară",
Bătrâne-ți înțeleg îndurerarea,
Ce veacuri ți a adus înlănțuirea.
Dar azi ești liber, liber ca și firea,
Și azi hotarul nostru-i numai zarea.
Prieten vechi, oprește acuma valul
Ca să strigăm „Trăiască Mareșalul".

A. Rădulescu.

CU GÂNDUL LA FRAȚII DEPORTAȚI

Spre voi, mii de moldoveni transnistrieni, aruncați de bolșevici în închisori la minele din Ural, pădurile Siberiei, în insulele Mării—Albe și alte locuri de pedeapsă fuge astăzi gândul meu.

Vouă vă scriu de pe pământul scump al Transnistriei, care va fost vatră.

De voi, cei mai buni fii ai Neamului românesc dintre Nistru și Bug regimul fioros a lui Stalin, și-a bătut joc, și-a făcut râs.

Voi n'ați fost răi, dar nu le-ați plăcut celor răi.

Pe fețele voastre întotdeauna s'a amestecat sudoarea cu lacrimile. Jalea va fost prietenă nedespărțită.

Cine va văzut și cunoscut de aproape a putut citi în ochii voștrii multă durere și tot atât de mult amar. Dela dușmani nici nu puteați aștepta altceva.

Ați avut multă răbdare și ați trecut peste greutăți nenumărate, fiind-ă atunci când erați lângă Nistru vă încălzea nădejdea ascunsă în sufletele voastre.

A venit însă ziua când „răii" v'au ridicat dela casele voastre și v'au dus la depărtări de mii de kilometri.

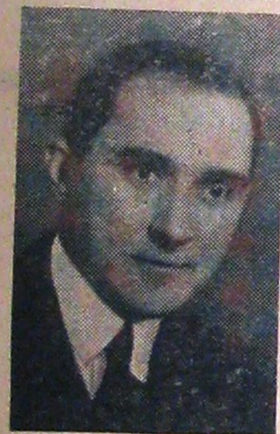
Mulți dintre voi au murit pe locuri streine și nimeni dintre ai lor, poate nici când, nu vor ști unde le este mormântul.

Cei care mai trăiți duceți o viață de chin.

Celor morți, Transnistria românească, prin mine, astăzi vă spune: „Fie-vă țărâna ușoară! Nu vă vom uita!", iar celor în viață vă urează tărie și noroc ca să trăiți măcar până în ceasul, când bolșevicii vor fi bătuți și vă veți putea întoarce pe pământul de baștină, desrobit de eroicele armate româno-germane pentru a vă mai vedea încă odată tot ce va fost drag pe lume și a gusta din fericirea libertății românești.

Dumnezeu să vă ajute!

Cojocaru Alexe.

D. Prof. M. Antonescu.

Din duhul Mareșalului

Crucea și Stindardul, Ogorul și Patria, Onoarea și Virtutea, Infrățirea și Iubirea, Legea și Omenia să fie țelul nostru de acum înainte, fiindcă el a fost veac de veac, este și va rămâne crezul adevăraților români.

Un neam poate fi redeșteptat prin viforul entuziasmului lui, dar nu poate fi înălțat decât prin dogoarea muncii și patima răspunderii.

Neamul acesta trebue întâi ridicat, întărit, îndreptat și după ce va deveni destul de puternic, după aceia el va trebui să lupte pentru ca să reîntregească ceia ce s'a pierdut.

D. Mareșal I. Antonescu.

DICTIONARUL GEOGRAFIC AL TRANSNISTRIEI

de Prof. I. M. MINCULESCU—VOIA.

Nu a trecut decât un an de zile, de când pământul românesc al Transnistriei a fost pus cum era și firesc sub directa conducere a Statului român, ca unul ce avea cele mai sfinte drepturi asupra sa.

Intr'acest scurt timp, satele ruinate, drumurile stricate, bisericile—care până ieri fuseseră pângărite,—oamenii îndepărtați dela adevărata viață românească și creștină—lipsiți de un cămin al lor, toate au fost îndreptate și orânduite după sistemul românesc.

In felul acesta, în urma biruinței câștigată de ostașul român prin sacrificiul propriului său sânge, a venit pe nesimțite administrația românească, să pună ordine acolo, unde tovărășia era numai pentru cei mari, pentru cei care astăzi mână turme de oameni nevinovați în groaznicul măcel, prilejuit de pretinsul popor ales.

După ce s'a făcut cu zece luni în urmă numărătoarea populației dintre Nistru și Bug, s'a pășit acum, în cursul acestei veri la cercetarea din punct de vedere geografic a Transnistriei. S'a început cu alte cuvinte plămădirea unui dicționar geografic care să arate în mod amănunțit o mulțime de lucruri care interesează în mare măsură pe oricine ar voi să cunoască frumoasele pământuri ale Transnistriei.

Și această mare treabă a pornit din inițiativa unei înalte societăți. Este vorba de Societatea Regală Română de Geografie, care după cum se știe este prezidată de Majestatea Sa Regele Mihai I. Fixându-și în cursul acestui an un program excepțional de activitate care a fost aprobat și sprijinit de către D-l Mareșal Ion Antonescu — Conducătorul Statului Român, — Societatea Regală de Geografie și-a început lucrul.

In cadrul acestui program Inalta Societate, in grija ei de a cerceta științific Românii din afara fostelor și actualelor hotare ale Țării, a pășit la adunarea materialului necesar pentru întocmirea unui dicționar geografic pe județe, al Transnistriei. In acest scop s'a constituit o comisie compusă din 27 cercetători din generația tânără, care au lucrat pe teren dela 26 Iulie până la 15 Sept. a. c.

Conducerea acestor lucrări a fost încredințată harnicului geograf, D-l Nicolae Al Rădulescu—Conferențiar la Universitatea din București iar comisiunea de cercetare a fost alcătuită numai din cercetători încercați, de maturitate științifică, profesori, conferențiari, șefi de lucrări și asistenți dela Universitatea din București, Iași, Cluj—Sibiu Timișoara, profesori secundari și doctoranzi în geografie. Astfel, amintim aci, pe cunoscutul

Urmare în pag. 2-a.

DUH ȘI GÂNDIRE ROMÂNEAS

Dictionarul geografic al Transnistriei

(urmare din pag. 1-a)

cercetător, D-l Tiberiu Morariu-Prof. la Universitatea din Timișoara, Neculai Lupu-Conferențiar la Universitatea din Iași, Victor Tufescu,—Conferențiar la Academia Comercială din București, etc.

Demn de remarcat este faptul că, membrii acestei echipe sunt originari din toate regiunile Țării noastre: Muntenia, Moldova, Ardeal, Timoc și chiar Macedonia.

Adunarea materialului necesar pentru întocmirea dicționarului mai sus amintit s'a făcut pe baza unui chestionar special compus în urma unor îndelungate cercetări pe teren a mai multor specialiști.

In felul acesta s'au cules știri prețioase, care se referă la: numele satului, la localizarea lui din punct de vedere geografic, la întinderea lui, specificându-se numele subîmpărțirilor etc. Chestionarul folosit în aceste cercetări cuprinde deasemenea desvoltate descrieri ale reliefului, ale climei, temperaturii, vegetației și ale animalelor. O importanță destul de mare o au știrile ce privesc cadrul economic arătându-se aci plantele cultivate, animalele care au fost în trecut și cele de astăzi.

Chestiunea colhozurilor și sovhozurilor a pricinuit echipei cunoașterea a o mulțime de lucruri de care membrii ei erau streini, acest sistem de muncă fiind specific conducerii bolșevice.

Un capitol ce i-a interesat în deaproape pe tinerii cercetători ai Societății Regale Române de Geografie a fost acela al populației. Inzestrați cu o pregătire temeinică în a cerceta și a afla originea multor locuitori, care în vremea numărătoarei de astă iarnă-fususe ascunsă din diferite motive, echipierii constatând o mulțime de Moldoveni care sub perdeaua unui nume rusificat sau rutenizat, ascundeau cele mai neaoșe nume românești.

Un punct însemnat al acestui capitol a fost și acela al cercetării căilor de desnaționalizare a populațiunii moldovene din Transnistria. Acolo, unde nu isbutea acest mișelesc sistem, se recurgea la deportarea individuală sau chiar în masă. Insemnările acestea au desvăluit multe din suferințele Românilor transnistrieni.

Nici datele istorice n'au lipsit din carnetul echipierului. Monumentele satului, (mănăstirile, bisericile, troițele, pieterele de hotar, pietrele de mormânt, cetățile vechi, etc.) precum și inscripțiile și pisaniile și-au găsit locul cuvenit în noianul de însemnări.

Amintim deasemenea în treacăt summedenia de date referitoare la descrierea gospodăriei, la interiorul locuinței, la port și câte alte îndeletniciri actuale și din trecut.

Astfel, în cele 50 de zile cât a durat prima etapă de cercetare, membrii echipei au studiat satele transnistriene din județele: Ovidiopol, Tiraspol, Dubăsari și Ananiev. Numărul satelor cercetate trece de 900, adică mai mult decât o treime din toate așezările omenești ale provinciei.

Materialul adunat are o valoare deosebită: va folosi la redactarea dicționarelor geografice ale județelor și la întocmirea a numeroase studii de caracter special asupra Transnistriei.

Marele număr de numiri românești ale satelor, ale văilor, ale anumitor puncte din teren, precum și acelea ale oamenilor, se întind până departe peste Bug; aceasta, dovedește odată mai mult, caracterul pur românesc al acestor regiuni și dreptul nostru milenar asupra pământului strămoșilor noștri, Daco-Geți.

I. Minculescu-Voia.

Caracteristica eroismului românesc

(urmare din pag. *1*-a)

„în luptă să ne luptăm sau în săbii ne tăiem?", Făt Frumos răspunde: „In luptă, că e mai dreaptă", adică la trânta voinicească, deoarece armele, ori care ar fi ele se socoteau în cugetul cavaleresc al Românului, drepte unelte incorecte în desbaterea procesului care se deschide prin lupta dintre cele două părți. Invingerea era o sentință a Cerului și ea arată de partea cui se pleacă cumpăna dreptății divine. In lupta dintre Smeu și Zorilă, acesta din urmă răspunzând propunerii smeului, zice: „Ba în luptă să ne luptăm' că lupta a lăsat-o Dumnezeu mai dreaptă". Ideia se întâlnește și în balade. Eroul Roman având a pedepsi crima lui Din Costandin:

„Sulița'n sus mi-arunca
In capul lui Din pica,
Pulbere că mi-l făcea
De dreptate ce era!"

In felul acesta, iată numai din câteva exemple adevărata caracteristică a luptei Românului: luptă dreaptă, întemeiată pe putere proprie, la baza căreia este credința în Dumnezeu că acela care nu umblă cu șiretlicuri, acela va putea întotdeauna să iasă învingător.

N. A. Constantinescu.

COMANDAMENTUL DE CAPETENIE AL [...]

DEPARTAMENTUL GUVERNATORU[...]
AL TRANSNISTRIEI

Ordonanța Nr. [...]

Noi, ION ANTONESCU, Mareșal [...]
Fomandant de Căpetenie al Armatei,
prin Profesor G. ALEXIANU, Guv[...]
al Transnistriei,
în virtutea deplinelor puteri [...]
Decretul Nr. 1 din 19 August 1941 d[...]

ORDONAM:

Art. 1. Dela data afișării, prezentei [...] rechiziționează toți pâslarii bărbătești, aparți[...] din cuprinsul Transnistriei.

Art 2. Prin pâslarii bărbătești, se înțeleg [...] zișì, precum și pâslarii căptușiți, la care [...] galoși (valenchi) noui și buni.

Art. 3. Toți locuitorii cari posedă pâslari [...] sunt obligați a-i preda în termen de 10 zile [...] ordonanței.

Predarea lor se va face în comunele r[...] iar în comunele urbane, reședințe de județ [...] circumscripțiile respective de poliție.

Art. 4. Organele de colectare vor întocmi [...] exemplar, cu arătarea numelui și pronumel[...] numărul și calitatea pâslarilor, eliberând pre[...] care vor cuprinde mențiunile din tabel.

Prin raioane și chesturi de poliție, pâslari[...] fi trimiși prefecturilor de județ, împreună cu [...] tabelului.

Art. 5. Prețul pâslarilor pentru fiecare ca[...] arătate la art. 2 se va stabili de către o comi[...] dintr'un delegat al Comandamentelor Etapel[...] delegat al Serviciului Pretoral și un delegat al [...] lui.

Art. 6. Recepționarea se face la prefectur[...] Comandamentului Etapelor de Est. Plata se va [...] tul de subsistență și Echipament al Etapelor [...] Sumele primite se vor distribui de prefectur[...] predare.

Art. 7. Cei ce nu se vor conforma pre[...] se vor pedepsi cu pedeapsa internării în lagăr [...] un an și amendă de la 100—300 RKKS.

Cu aceiași pedeapsă se vor pedepsi [...] orice mijloace vor căuta a deteriora și a face [...] pâslarii rechiziționabili.

Art. 8. După expirarea termenului prev[...] organele de poliție și jandarmerie sunt oblig[...] descinderi și cercetări, pentru a descoperi [...] s'au sustras de la obligațiunea de predarea pâ[...]

Pâslarii cari nu au fost predați în termen[...] vor confisca.

Art. 9. Domnii Prefecți, Pretori, Primari [...] control și poliție, sunt însărcinați cu aducerea [...] prezentei ordonanțe.

Dată în Cabinetul nostru astăzi 15 Septem[...] Tiraspol.

Guvernator, Profesor G. [...]

ISTORIA ROMÂNILOR

SCRISĂ PENTRU FRAȚII TRANSNISTRIENI

de I. M. MINCULESCU—VOIA

STRĂMOȘII NOȘTRI

După cum fiecare din noi, cei care trăim astăzi, nu am picat din cer sau de alt undeva, ci suntem urmași ai părinților noștri, care la rândul lor sunt fiii altora mai dinainte, tot așa se întâmplă în cursul sutelor și miilor de ani cu fiecare popor în parte.

De pildă, poporul nostru românesc-despre care ne-am pus în gând să istorisim nu a fost asvârlit la voia întâmplării pe aceste locuri—cum fără judecată sănătoasă precum și cu foarte puțină omenie au spus unii dintre vecinii noștri-ci el, întocmai ca o creangă de stejar își are isvorul vieții sale în bătrâna dar robusta tulpină, care la rândul ei pornește din pământ, unde se întinde mai departe prin zeci și sute de rădăcini, care mai de care mai vânjoase.

Pentru a vorbi astfel de strămoșii poporului românesc, trebuie să ne ducem cu gândul și cu cercetarea cu două-trei mii de ani înapoi, spre a afla acele neamuri, care prin faima vitejiei lor au putut da ființă celor mai frumoase pagini ce s'au scris vreodată pe fila istoriei omenirii.

Din însemnările oamenilor învățați din acea vreme, putem afla noi, cei de astăzi, care sunt neamurile acelea care au dat naștere poporului din care cu mândrie facem parte.

Astfel, s'a ajuns la stabilirea strămoșilor noștri, care sunt: Dacii și Romanii.

Atât despre cei dintâi, cât mai ales despre cei din urmă, avem știri și însemnări care ne arată originea lor, ocupațiunile lor, obiceiurile și așa mai departe.

Dacii făceau parte din neamul Tracilor-neam mare, întins din câmpia roditoare a Tisei, peste munții Carpați până dincolo de Nistru și dela Carpații de fag ai Bucovinei până dincoace de Dunăre, spre munții Hemus (Balcani), cu multe ramuri spre marea Egee, în regiunea Macedoniei de astăzi.

Grupul Dacilor cuprindea mai multe tribari, dintre care cele mai de seamă au fost: al Dacilor—propriu zis—care locuia în deobște partea muntoasă-cum or fi Muntenii de astăzi, adică oameni dela munte; al Carpilor, care se întindea peste centrul Ardealului și lanțul munților al căror nume vine tocmai dela numele lor: „Carpații"; aceștia aveau spre apus o ramură a lor-Agatirșii despre care un învățat de pe acele vremuri spune că se ocupau cu lucrul în minele de aur. Către șes, întinzându-se spre apa bătrânului fluviu —Dunărea—erau așezările Geților, despre care avem știri mai multe cu ocazia unei mari expediții făcută acum două mii și ceva de ani de vestitul rege al Perșilor, Darius.

După ce am arătat regiunile ocupate de aceste tribari trace, trebuie să însemn[...] cuvinte despre re[...]

In vremurile ac[...] popoarele se în[...] făpturi omenești [...] dar Dacii nu [...] credință. Ei cre[...] tul omului nu [...] viață nemuritoa[...] cauză Geții erau [...] muritori". Ei nu [...] cei ce mureau, [...] atunci când [...] făceau mari pe[...] beții, în care era [...] iar când se năștea [...] îl plângeau, spun[...] suferințe are de [...] viață.

Această învățătu[...] murirea suflet[...] dată de un pr[...] Zalmoxe, care a [...] în mijlocul lor, [...] toate împrejurări[...]

Dacii trăiau [...] și țăranii noștri. [...] cu haine țesute [...] femeile lor, iar [...]

VEȘTI ȘI FAPTE DIN TRANSNISTRIA

TIRASPOL

ELIBERAREA PRIZONIERILOR MOLDOVENI TRANSNISTRIENI

Pe lângă Institutul Transnistrian din Tiraspol a luat ființă o comisiune pentru alegerea și eliberarea prizonierilor moldoveni din Transnistria.

Această Comisiune, având Președinte pe D-nul Prof. Șt. Bulat și membrii pe D-nul Pescaru Laurențiu magistrat, reprezentant al Guvernământului Transnistriei și Berzan Tro... profesor, reprezentant al Institutului Transnistrian se întrunește în ședință în fiecare ...ni și joi.

Comisiunea cercetează cererile ...duse din partea familiei fiecărui prizonier, trimite o adresă lagărului respectiv și prizonierul e trimis acasă.

In timp de o lună, au fost eliberați 161 moldoveni, ce se găseau în lagărul din Sucleia ori în cele din țară.

La cererea înaintată de familie în care se menționează lagărul, se anexează o dovadă a Primăriei din comuna respectivă cu viza postului de Jandarmi, din care se vede buna purtare, originea etnică română și cum că intradevăr prizonierul e locuitorul acelui sat.

DIN ACTIVITATEA COMITETULUI DE PATRONAJ

Comitetul Municipal de Patronaj din Tiraspol, cu sediul în clădirea fostei Bănci rusești, a început activitatea la 1 Septemvrie 1942.

Grija de a ajuta pe cei ...ți în nevoie, trece ușor în ...ptă prin zelul Doamnelor colaboratoare, precum și prin ...rga înțelegere a d-lui Maior ...iban, Primarul Municipiului ...Președinte de drept al Comitetului de Patronaj.

Astfel Primăria, afară de ajutorul lunar de 1.500 RKKS, a ...cut donații și a dat contra ...st (cu preț redus) alimente necesare cantinei, unde se dă ...ană oamenilor nevoiași.

Parohia comunei Ciobârciu, ...donat Comitetului de Patronaj ...1 RKKS, și o însemnată cantitate de alimente (cartofi, fasole, ... și ouă).

Ofițerii, subofițerii și trupa ...i Ananiev au donat suma de ...6 RKKS.

Prin lista de subscripție a ...oamnei Tamara Olșevschi s'a ...râns suma de 85 mărci.

Sprijinit astfel prin bunăvoin... Primăriei și a donatorilor, Comitetul, abia înființat, se afirmă prin următoarea activitate:

La orfelinatul Comitetului se găsesc internați 14 copii.

La azil, se găsesc 7 bătrâni.

Cantina Comitetului distribue zilnic, la amiază 56 porții de mâncare, celor dovediți prin anchetă că sunt lipsiți de mijloace materiale.

Zilnic, la centrul de Puericultură, se dau consultații gratuite copiilor sugaci și celor de vârstă preșcolară.

Cererile, ce vin necontenit pin partea populației nevoiașe din oraș, se soluționează în urma anchetei făcute la domiciliul solicitatorului.

Prin bunăvoința D-nei Doctor Odobescu, începând cu data de 12 Septembrie, Comitetul a început ajutorarea refugiaților basarabeni.

Astfel, la sediul Comitetului au fost găzduite 10 familii, celorlalți punân lu li-se la dispoziție o clădire cu două etaje ce nu era ocupată. Cantina Comitetului distribue acestor pribegi, 101 porții zilnic,—la 66 adulți și 45 copii.

ODESSA

SANCȚIUNI

Conform dispozițiunilor date de Primăria Municipiului, toți proprietarii întreprinderilor comerciale și industriale trebuiau să se prezinte între 14 Sept.—1 Octombrie la Direcția Inventarului (str. Grecescaia, 19) și să încheie contractele de arendare pentru bunurile luate în arendă și cari aparțin Municipiului .

Intrucât mulți din proprietarii acestor întreprinderi nu s'au prezentat, Direcția Inventarului, a prezentat un proiect de lege pentru aprobare d-lui primar, prin care se sancționează toți acei proprietari cari calcă dispozițiunile date de primărie, închizându-le și sigilându-le magazinul D. primar a aprobat această ordonanță.

Cantină pentru săraci

Dela populația raionului Moldavanca s'a primit o cerere la serviciul ocrotirilor sociale pentru deschiderea unei cantine pentru săraci la gara Odessa-mărfuri (gara de mărfuri), întrucât cele două cantine de pe str. Canatnaia și Herson sunt prea departe de raionul lor.

Cooperativă universitară

Pe lângă universitatea din localitate se înființează o cooperativă, care va aproviziona tot personalul universității cu alimente.

Pentru necesitățile cooperativei Guvernământul a eliberat suma de 20.000 RKKS.

RÂBNIȚA

Inființarea unui Cămin Cultural

Râbnița 2 - In ziua de 13 Sept. 1942, orele 4 p. m., s'a ținut în fața școalei Nr. 3 din com. Alvehi, județul Râbnița, ședința adunării generale, în vederea constituirii „Căminului Cultural".

Cuvântul de deschidere l-a rostit păr. Sol. Ciohescu, preot-misionar, lămurind ce este și ce rol are un Cămin Cultural.

Se propune și se procedează alegerea membrilor Căminului, căruia i se dă denumirea de „Mareșal Ion Antonescu, desrobitor și întregitor de neam".

Se dă cuvântul d. primar Vladimir Hlinca care arată că legea nouă adusă de Români, frații noștri, vrea să reînvie viața creștinească, așa cum a fost altădată.

Adunarea generală alege ca membri toți fruntașii satului: Gh. Popovhveoski, agronom ; Ilarion Țamoblinc, notar; Vladimir Hlinca, primar; Gh. Hlinca, Stasie Țurcanu, Tudose Civean și Sava Țurcan, șefi de obotină.

S'au mai ales și din partea satului, pe lângă cei mai de sus, următorii :

Matrona Calin și Dorofte Știrbină, din colhozul No. 1. Tecla Stucișiu și Anton Țuran, din colhozul No. 2, etc...

Sfințirea bisericii dela Vadul-Turcului

Râbnița (20) — In frumosul sat moldovenesc Vadul Turcului, așezat lângă Nistru pe Beloce, s'a făcut sfințirea monumentalei bisericii, reparată și reînoită de harnicul preot misionar Ion Ulmeanu din Bechet Dolj.

Această biserică fusese transformată de bolșevici în hambar. Astăzi, și-a recăpătat splendoarea de acum 24 ani. Tot aici s'a sfințit și o frumoasă troiță, unde sunt înmormântați 21 eroi căzuți pentru Patrie.

Din ajun a sosit în sat Cucernicia Sa Iconom Stafrovor Ioan, I. Apostol, Protopop de onoare al județului Râbnița, care a pregătit totul pentru sfințirea cea mare.

Sfinția Sa activează de un an pe meleagurile transnistriene, fiind primul misionar al acestor locuri, trimis de Vlădica Grigore al Hușilor, dela Dumești - Vaslui.

Ziua de Duminică 20 Septembrie a fost pentru Moldovenii din Vadul Turcului cea mai însemnată zi din viața satului.

De toate

La Oficiul Stării Civile s'au înregistrat în ziua de 30 Sept. —19 nașteri, 1 căsătorie și 14 decese.

— —

Cantina No. 2 a primăriei dă în momentul de față mese gratuite la 1600 persoane; 100 persoane primesc gratuit câte 200 grame pâine zilnic. Masa e formată din: borș, cașă, mămăligă și diferite mâncăruri cu sos.

— —

D-l Căpitan Teodor Iliescu a anunțat poliția că din curtea încredințată de unitatea militară d-sale s'au furat 3 viței. Unul din viței a fost descoperit la administratorul popotei funcționarilor căilor ferate, care l-a cumpărat dela niște persoane necunoscute.

...imale sălbatece ca alte popoare de atunci; se încălțau ... opinci și își retezau părul ... frunte; se hrăneau cu mălai ... mei, pâne, lapte și beau ... vin. Pentru apa fluviului Dunărea aveau un deosebit ...t, socotind-o sfântă. ...ainte de a pleca la războiu ...ii beau apă din Dunăre, ...ând că nu se vor întoarce, ...nd nu vor tăia pe dușmani. ...au foarte viteji. Ca arme ... luptă aveau: scutul și ...maşa de zale. Imbrăcămintea, înfățișarea și armele lor se ... și astăzi frumos săpate în ...ul unei nemuritoare co... ce trăește peste veacuri, ...lo, unde este leagănul Nea...lui nostru, la Roma.

...nainte de a arăta cum s'a desfășurat viața istorică a ...stor neamuri dace, trebuie ...aflăm câte ceva și despre ...ți strămoși ai noștri: Romanii.

...nsuși numele lor, vine dela ...veche și renumită cetate—Roma—așezată departe înspre soare apune, în mijlocul unei țări de forma unei cisme, pe apa unui fluviu cunoscut din vechime, Tibrul.

Luând ființă, după spusele legendei, cu aproape două mii șapte sute de ani în urmă, cetatea Romei s'a bucurat de un mare respect din partea celorlalte cetăți și a ajuns să le stăpânească pe toate, întinzându-se peste multe țări și popoare. Numele cetății Roma a străbătut veacurile cu faima și puterea ei. Romanii, adică cetățenii Romei, s'au împotrivit cu multă tărie și inimă neînfricată la toate primejdiile venite asupra lor: în două rânduri cetatea a fost arsă și prădată de niște vecini războinici: Etrușcii și Galii, dar ei s'au ridicat apoi cu mai multă tărie și și-au făcut la loc cele stricate și le-au adăogat mai vârtos, așa că nimeni n'a fost în stare să-și măsoare puterea cu dânșii.

Ei țineau la dreptate mai mult ca la orice și niciodată n'au început ei războiul, ci pe toți care se ridicau asupra lor îi doborau. Cu această vitejie dreaptă stăpânirea lor a crescut și s'a întins peste toată Italia, după aceea a cuprins toate țările cunoscute pe vremea lor, până la Rin și Dunăre în Europa, până la Eufrat în Asia și în Africa până în pustiul Saharei.

Cronica ne spune lămurit: „pe unii îi supuneau cu arma, pe alții numai cu groaza puterii lor, că nici-o țară nici un pământ n'a putut sta împotriva lor și numai atâtea țări n'au luat și n'au supus câte n'au vrut".

Dar pe cât erau de viteji și de iscusiți în timp de războaie Romanii, tot așa erau de harnici și meșteri în timp de pace. La ei munca era o cinste; chiar împăratul ieșia primul la arat și trăgea prima brazdă, ținând în mână coarnele plugului.

Meșteșugari de ispravă, s'au ținut de aproape și de arta scrierii, luându-se la întrecere cu Grecii cei vestiți în asemenea lucruri.

In obiceiuri și port se deosebiau de Daci. Pe când aceștia umblau cu barba mare și cu plete, ei se rădeau, iar părul îl aveau scurt. Inul, care se cultiva pe mari întinderi, îl întrebuința la facerea cămășilor, care erau lungi, peste care se încingeau cu câte o cingătoare.

Deasemenea, picioarele erau acoperite cu ițari strâmți, întocmai ca ciobanii noștri dela munte. In picioare aveau niște sandale de lemn, iar cei avuți se îmbrăcau cu o manta mare, întocmai ca și Cavalerii Ordinului Mihai Viteazul de astăzi, numită, togă.

Romanii locuiau în case mai bune decât Dacii; ele erau făcute din piatră sau cărămidă. Deasemenea aveau meșteri vestiți pentru construirea clădirilor publice ca: teatre, palate monumente, etc.

Romanii au avut mulți dumnezei închipuiți. Deasupra tuturor era Jupiter tatăl tuturor, apoi Marte, Zeul războiului, Ceres al plantelor, etc.

Spre deosebire de Daci, Romanii erau mai bine înarmați. Ei aveau niște bunde de zale, săbii, arcuri, scuturi, etc. Pentru dărâmarea cetăților foloseau berbecele.

Iată dar, cari sunt strămoșii noștri. Primii, Daco Geții care au stăpânit întregul pământ românesc de astăzi și care au respins atâtea armate mari din vremea aceea, cum este a lui Darius regele Perșilor, și apoi Romanii, stăpânitorii întregii lumi din vremurile vechi.

Armatele noastre de astăzi reprezintă vulturii legiunilor romane de odinioară, purtătoare de lumină și civilizație peste toate neamurile.

MERSUL RASBOIULUI

Un important cartier din Stalingrad a fost luat cu asalt

In zece zile au fost doborîte 95 avioane britanice

BERLIN 3 — (Bugpress) Dela Cartierul general al Fuehrerului, Inaltul Comandament al forțelor armate germane, comunică următoarele:

In partea de Nord-Vest a Caucazului atacurile trupelor germane au dus mai departe la cucerirea de noui terenuri.

In partea de nord-vest a orașului Stalingrad suburbia Orlioscaia, transformată de sovietici într'un puternic punct de sprijin, a fost luată cu asalt de trupele germane. In sectorul de vest, un mare grup de forțe inamice a fost încercuit, nimicirea lui fiind în curs. In cursul atacului dat asupra frontului de baraj din nord, inamicul a pierdut ieri 124 tancuri.

Aviația germană a continuat să atace blocurile fortificate din Stalingrad, sprijinind acțiunile trupelor terestre dintre Don și Volga. Aviația germană și română a bombardat liniile de cale ferată de pe fluviul Volgei inferioare.

Pe frontul Donului, trupe germane, italiene și aliate au produs inamicului mari pierderi în armament și material rulant.

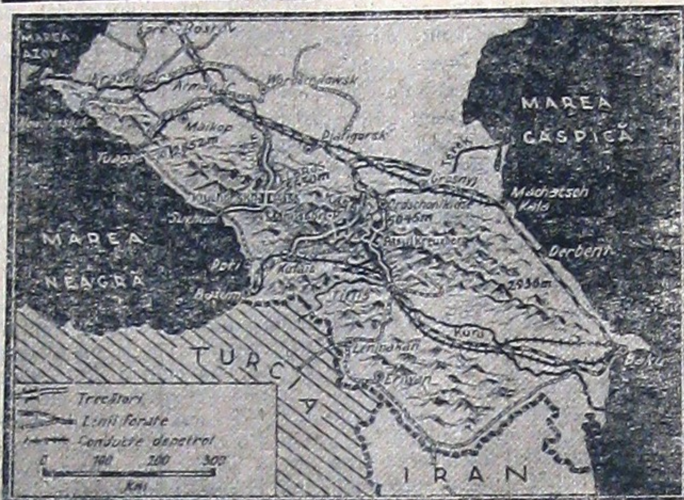
La sud-est de lacul Ilmen, trupele germane au întreprins operațiuni ofensive încununate de succes. La sud de lacul Ladoga este pe punctul de a fi terminate operațiunile de nimicire a diviziilor inamice încercuite. Pe lacul Ladoga, un vas de pază sovietic a fost scufundat, iar un cargobot a fost grav avariat.

Pe frontul din Africa, depozitele de aprovizionare și carburanți, precum și concentrări de trupe inamice, au fost bombardate cu efect.

In timpul incursiunei aeriene efectuată de britanici deasupra coastei de nord a Germaniei, 22 bombardiere inamice au fost doborîte de apărarea antiaeriană germană și avioanele de vânătoare. Populația germană a avut pierderi.

In apropierea coastei olandeze, vedete rapide engleze au atacat în noaptea de 30 Sept. spre 1 Oct. un convoiu de vase germane puternic escortat. In cursul luptei ce s'a angajat, 4 vedete rapide inamice au fost scufundate, iar a cincea a fost atât de grav avariată, încât se poate considera pierdută. Un vas de avant-post german a fost scufundat.

Dela 20 la 30 Septembrie, 95 avioane britanice au fost doborîte, dintre cari 34 deasupra Mării Mediterane și Africei de Nord. In acelaș timp aviația germană a pierdut 18 aparate.

Regiunea Caucazului

Luptele din sectorul sudic al Rusiei

au ajuns într'un stadiu decisiv

BERLIN 3 — (Bugpress) Raportul de forțe pe întregul front de răsărit a început să devină tot mai mult în defavoarea sovieticilor. Atacurile disperate pe cari inamicul le-a dat în diferite puncte ale frontului au încetat complet.

Prin cucerirea cartierului Orloosca au crescut în mod considerabil condițiile germane pentru lichidarea ultimelor cuiburi de rezistență din Stalingrad. Actualmente, centrul de gravitate al luptelor s'a deplasat în partea nordică a orașului unde duelurile de artilerie au o intensitate nemaicunoscută.

Aviația de luptă și distrugere germană, română și croată în neconteniul lor atac au redus, pe ziua de ieri, la tăcere, 7 tunuri inamice, au aruncat în aer un depozit de muniții și au distrus zece tancuri bolșevice. In lupte aeriene au fost doborîte 23 aparate sovietice.

In sectorul nord-vestic a Caucazului înaintarea germană și-a continuat tot mai mult atacurile, respingând din pădurile situate într'o vale fluvială pe inamic care se retrage în grabă spre sud. In cursul acestor operațiuni, trupele germane au cucerit 17 adăposturi inamice cari aveau fiecare câte o garnizoană de 40 oameni. Aceste adăposturi întărite atingeau, în majoritatea lor, o adâncime de peste 10 metri. Aviația germană care a bombardat cu succes pozițiile fortificate de pe stânci a doborît deasupra acestei regiuni 3 aparate inamice.

Presa germană cinstește al 63-lea an

din viața lui Mahatma Gandhy

BERLIN 3 — (Bugpress) Presa germană comentează în mod deosebit aniversarea a 63 ani de viață a naționalistului indian Mahatma Gandhy, subliniind că marele său ascendent politic nu se datorește decât programului său centrat pe acea renumită metodă a rezistenței p a s i v e sau nesupunere civilă, metodă care a dat și dă rezultate strălucite în marea luptă de dobândire a independenții poporului indian.

Respingerea declarațiilor d-lui Willkie după întoarcerea sa dela Moscova

GENEVA 3 — (Bugpress) Din Washington se transmite: Comisia de politică externă a senatului american a respins declarațiile făcute de d. Willkie, trimisul d-lui Roosewelt la Moscova.

In acest sens, se semnalează în cercurile oficiale că este pentru prima dată când Comisia externă a senatului american, respinge declarațiile făcute de însărcinatul oficial al d-lui Roosewelt.

Un nou ... al „St...

AMSTER... Oficiosul ... „Steaua ro... mărul său ... disperat ... că „apărăr... trebue să ... ma picătur... că actualm... xistă nici o ... tragere".

Aniversarea suirii pe tron a R...

SOFIA 3 — (Bugpress) Astăzi se sărbătorește la Sofia ca și în întreaga Bulgarie, aniversarea suirii pe tron a Regelui Boris.

Fuehrerul a trimis cu acest prilej suveranului bulgar, o cordială telegra...

SOFIA 3 ... ția antibolșev... vizitată în ... zile de aproa... soane.

20 avioan... britanice

BERLIN 3 — (Bugpress) Inaltul Comandament al forțelor armate germane transmite:

Aviația germană a bombardat în cursul nopții trecute obiective militare de pe coasta de sud a Angliei, aruncând bombe de cel mai greu calibru asupra mai ...

In cursul ... eriene ... germane ... nord-vest a ... rate britanice ... artileria anti... de vânătoare ...

Descurajare la Lo...

LISABONA 3 — (Bugpress) Comentatorul militar al postului de radio Londra, declară în ultimul său raport săptămânal că situația devine ... îngrijorătoare ... război, întruc... cearcă să de...

In jurul scufundărilor de vas...

BERLIN 3 — (Bugpress) Cercurile militare germane comentând scufundările record de vase anglo-americane, efectuate de flota și aviația germană în cursul lunei S... această cifră ... cu tonajul d... pe care ... nemarcei.

Ultimile știri telegra...

VICHY 3 — (Bugpress) Monitorul oficial de astăzi publică un decret prin care d. Blaumbell, ministrul Franței la Sofia, a fost rechemat. Au fost rechemați totodată și alți diplomați francezi aflați în străinătate.

LISABONA 3 (Bugpress) Ziarul britanic „Herald" scrie că alianța britanică cu sovieticii constitue o necesitate neplăcută, ale cărei consecință se vor arăta teribile, Moscova posedând acum o armă serioasă, propaganda.

BUCUREȘTI 3 — D. prof. Mihai Antonescu, vice președintele consiliului de miniștri, a primit ieri în audiență delegația germană sosită pentru încheierea unui acord cinematografic germano-român.

— —

Astăzi la orele 5, sosește la Odessa cu avionul, venind dela București, grupul de ziariști finlandezi veniți să întoarcă vizita ziariștilor români.

BERLIN 3 — (Bugpress) In legătură cu atacul dat de britanici, în sectorul ... 30 Septembrie ... glezii pretind ... alizat importa... cizează la Berl... cei 200 prizon... nic nu a put... le germane ș...

ANKARA ... sa turcă scoa... rațiile făcute ... prilejul trecer... în care a spus ... toată încredere... crează în favo...

Tipografia „Graiul Românesc" Str. Herson Nr. 29, Odessa